

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

14.09.2022

UKA 2022/174

Naqqiut

02.07.21-meersoq taarserpaa (Siunnersuuteqartup aqqa kisimi allanngorpoq)

Inatsisartut suleriasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Qanoq iliorluta kulturitoqarput aallaavigalugu tamat oqartussaaqataanerannik sanarfinnitsinni inuttaasut peqataatinneqarnerat sunniuteqaqataanerallu pitsaanerpaamik qulakkeersinnaaneripput pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuut:

Nunatsinni pisinnaatitaaffiit nunat tamalaat akornanni atuuttut atsioqataaffigineqarnikuusullu, pingaarutillit oqartussaaffinnik angerlaassuinerput ilutigalugu atorunnaarsikkiartorneqassappat?

Naalakkersuisut sorliit Naalakkersuisuuneri apeqqutaallutik pisinnaatitaaffiit qanoq paasineqartussaanei allanngorteqattaarlugit ingerlatsissaagut?

Aatsitassanut oqartussaaffik 2010-mi angerlaapparput tamanna assut tulluusimaarutissaavoq, angerlaassimaneratali kingunerani inuiaqatigiittut toqqissisimanangitsumik pisoqarpoq.

2020-mi Naalakkersuisuusut aatsitassarsiorniarnermut tunngatillugu nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiannik ILO-Konventioni nr: 169-imik, malinneqqusilluni piumasaqaraluarninni akissut assut tupaallannarlunilu toqqissisimannginnermik annertuumik pilersitseqataavoq.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Tassami taamanikkut Naalakkersuisuit oqariartuutigaat pisinnaatitaaffik taanna oqartussaaffiup angerlaannerani sunniutaarussimasoq naak danskit naalakkersuisuisa kingullermik 2013-mi naqissuserlugu uppersaraluaaraat pisinnaatitaaffik taanna nunatta inuinit atuuttoq.

Ima paasisariaqarpa namminersuleriartornerput ilutigalugu inuit pisinnaatitaaffii annikilliertussasut?

Inuit pisinnaatitaaffiissa oqartussaaffiit angerlaassorneri ilutigalugit nungukkiartornissaat naatsorsuutigissavarput?

Kikkut Naalakkersuisutut issianeri apeqqutaatillugit pisinnaatitaaffiit taakkulu qanoq pisinnaatitaaffinnik pingaartitsitigineri apeqqutaatillugu nunarput ingerlaaseqarniarpa?

Taamaassappat assut ernumanarpoq, inuit nalorninaatsumik ilisimasariaqarpaat pisinnaatitaaffitsik qaqugukkut atuuttarnersut.

Partiit maani isersimasut qaqugukkulluunniit pisinnaatitaaffeqartariaqartugut isumaqarpat?

Qinikkatut ataasiakkaatut qanoq isumaqarpugut qanoq iliorutta pisinnaatitaaffiit qularnaatsumik atuuttuarnissaat anguniarlugu suliniarpugut?

Pisinnaataaffiit makku: Siusissukkut susoqalerneranik paasissutissanik eqqortunik tuniorarneqarneq, ammasumik peqataatinneqarluni illoqarfigisami/nunaqarfigisamiluunniit ineriartortinneqarnissaata qanoq ittuunissaannik isummersoqataatinneqarsinnaaneq ineriartornermi peqataatinneqarnermik kinguneqartussamik pisinnaatitaaffeqarneq, assigiimmik, naligiimmik pineqartussaaneq, inooriaatsitta illersorneqarnissaannut pisinnaatitaaffeqarneq, piniarneq savaateqarneq aalisarneq allallu inuussutissarsiutit ileqquliussimasatta ingerlannissaanut ineriartortinneqarneranilu peqataasinnaatitaanitta atuutiinnarneqaannarnissaanut illersugaaneq, nunami inuuffigerusutatsinni

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

ernumassuteqarata illersugaalluta peqqissuserpullu illersugaalluni inuusinnaatitaaneq, tamakkuupput pisinnaataaffiup ILO-Konventionip nr: 169-ip imarisaasa pingaarutillit ilamerngi. Qanoq ililluta inuiaqatigiit pisinnaatitaaffinnik tamakkuningga tamat oqartussaaqataanerannik suliaqartilluta pisinnaatitaaffinnik tamakkuningga qulakkeerinniffigalugit pissaagut. Aammalu qanoq iliornikkut inuiaqatigiit pisinnaatitaaffimminnik ilisimasaqarnerulernissaat aqutissiuutissavarput?

Pisinnaatitaaffiit taakku nalornissutigalugit innuttaasut inuuneqartinneqassappat?

Qaqugukkut pisinnaatitaaffiit nalorninaatsumik atuunneri sunniuteqarneri malugisarsinnaasagaat isumaqarpisi?

Pisinnaatitaaffiit kikkut Naalackersuisuuneri apeqqutaatillugit sunniuteqarlutillu malinneqarsinnaatitaasunngortinneqarlutik, atortussiannngorsimappata kingunerisinnaasai uanga isinnit isigalugu tassa kisermaassilluni Naalackersuineq.

Naalackersuisut namminneq kisimik aperisassaqaratik oqartussaasutut isumaqalersarpata taava siunissaq qanoq ittoq ornipparput?

Kikkunukua pitsaasunik nunatsinni pisinnaatitaaffeqarnissaat anguniassagigut?

Innuttaasut imaluunniit aningaasaliisartut nunani allaneersut?

Aap aningaasaliisartut pinngitsoorsinnaangilagut kisianni nunatta pigisaattut pingaarnersaasut tassaapput innuttaasut nunatsinnik ingerlatsisut napatitsisut.

Ilumut pisinnaatitaaffiarujuussavagut oqartussaaffit angerlaassorneri ilutigalugu?

Taamaattoqassappat namminersulernissaq allaat sooranartutut oqaatigisariaqartussaavoq, pisinnaatitaaffiimmi ikiliartussappata oqartussallu

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

ataasiakkaaginnangoriartuaassappata ulorianartumut ingerlasugut oqartariaqarpunga.

Aatsitassanut Naalackersuisuusimasoq Ataatsimiititaliami 14. Maj 2020-imi ammasumik siunersiuinermi ima oqarpoq:

"Inuit pisinnaatitaaffiitut tunngatillugu oqaaseqarninni oqarpunga nunap inoqqaavinut tunngatillugu ukua aalajangersakkat nunatsinni atornissaat ugguaatigut nangaanartoqarpoq uagut nunatsinni nammineq oqartussaagatta pisuussutitsinnullu atuisinnaaneq nammineq uagut politikikkut aaqqissuusaanitsinni oqartussaaffigatsigu allanut aperisassaqaarnata nammineq aalajangersaaffigisinnaagatsigu."

Qanoq isumaqarpisi ilumut Naalackersuisuugutta, qinikkatulluunniit suligutta aperisassaruttarpugut?

Pisinnaatitaaffik ILO-Konventioni nr. 169 nunatsinni atuuppa?

Oqallilluarnissassinnik kissaappassi.